

67-72-09/1
07.02.2020

ВІДГУК

ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

**доктора економічних наук, професора
ШИЛЕПНИЦЬКОГО ПАВЛА ІВАНОВИЧА**

на дисертаційну роботу

КОМАРНИЦЬКОЇ ГАННИ ОМЕЛЯНІВНИ

на тему

«Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку

інвестиційно-інноваційної діяльності»,

подану на здобуття наукового ступеня

доктора економічних наук за спеціальністю

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Актуальність теми дисертації, її зв'язок із науковими програмами, планами, темами

З кожним роком в Україні проблематика державно-приватного партнерства все активніше обговорюється на різних рівнях, створюються спеціалізовані державні органи управління у цій галузі, та рівень розвитку такого партнерства в нашій країні все ще залишається низьким, а радше перебуває лише на стадії становлення. Однією з ключових причин такої ситуації є низький рівень обізнаності потенційних учасників такого виду партнерства щодо можливостей та переваг від укладання такого типу угод. Перед науковцями постає важливе й актуальне завдання – активно поширювати інформацію щодо державно-приватного партнерства, формувати пропозиції щодо удосконалення норм правового забезпечення співпраці територіальних утворень і бізнес-структур, розробляти інструментарій активізування державно-приватного партнерства, особливо в умовах здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності. У цьому контексті

дисертаційне дослідження Комарницької Г.О. набуває особливої актуальності та має практичне значення.

Виконання дисертаційної роботи здійснювалось в межах науково-дослідних робіт:

1) ПВНЗ «Львівський університет бізнесу та права» «Системи діагностики та управління діяльністю підприємств (за видами економічної діяльності)», в межах якої автором сформовано модель залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства (довідка № 127 від 20.12.2018 р.);

2) Львівського національного університету імені І. Франка «Розробка ідентифікаційних ознак, оцінювання та управління державотворчим патріотизмом нації на кількісній основі в умовах реформування владних повноважень» (номер державної реєстрації 0116U001658) (автором проаналізовано процеси управління розвитком територій, збалансованого фінансування функціонування міста до впровадження реформи децентралізації та зміни доходів громад (довідка № 4887-У від 05.12.2019 р.));

3) Національної металургійної академії України «Методологія соціально-економічного, інформаційного та науково-технічного розвитку регіонів, галузей виробництва, підприємств та їх об'єднань» (номер державної реєстрації 0116U006782) і «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» (номер державної реєстрації 0107U001146) - автором охарактеризовано вплив різних груп стейкхолдерів на процеси економічного оцінювання систем адміністрування у процесах державно-приватного партнерства (акт впровадження №139 від 20.05.2019 р.).

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що тема дисертації Комарницької Г.О. є актуальною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій

Наукові результати, висновки і рекомендації, представлені в дисертації, є логічно взаємопов'язаними та обґрунтованими, що підтверджується змістовим наповненням дисертаційної роботи, застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів досліджень. В основу дослідження покладено актуальні праці вітчизняних та зарубіжних науковців, які присвячені проблемам державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази, значного масиву статистичного матеріалу, зокрема матеріалів правових та нормативних актів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, відповідних міністерств та відомств, офіційних даних Державної служби статистики України тощо. Результати дисертаційної роботи та рекомендації, що виносяться на захист, отримано автором особисто й представлено у списку публікацій. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, застосовано лише ті положення та ідеї, які є власним результатом досліджень здобувача. Перелік використаних джерел в дисертаційній роботі складає 282 найменування.

Мета дослідження, яка полягає у розробленні концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, відповідає темі роботи. Зміст сформульованих наукових завдань, об'єкт і предмет дослідження є узгодженими з метою дисертаційної роботи.

Основні теоретико-методологічні положення та практичні результати дисертації оприлюднені в наукових працях, зокрема в одноосібній та колективних монографіях, фахових виданнях України, зокрема у виданнях,

що входять на міжнародних наукометричних баз. Проведена успішна апробація теоретико-прикладних розробок на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Вищевикладене свідчить про достатню обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, представлених у дисертації Комарницької Г.О.

Структура та зміст дисертації

Дисертаційна робота характеризується логічною структурою та чіткістю викладеного матеріалу, що забезпечує обґрунтованість висновків та рекомендацій дослідження.

У вступі автором обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження, сформульовано мету і завдання, предмет, об'єкт, методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне й практичне значення отриманих результатів, зазначено особистий внесок, відображено інформацію про апробацію результатів дослідження.

У першому розділі «Теорія та практика активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 57-116) здобувачем запропоновано класифікацію проектів державно-приватного партнерства (с. 57-75); конкретизовано інноваційні аспекти державно-приватного партнерства (с. 75-77), визначено напрямки впливу інноваційної складової на усіх суб'єктів державно-приватного партнерства (с. 78-80), встановлено ключові причини наявного низького рівня розвитку державно-приватного партнерства в Україні (с. 81-86), ідентифіковано ключові напрямки активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 86-92), виокремлено переваги державного сектору і приватного бізнесу від державно-приватного партнерства (с. 93-95), розроблено концептуальну модель активізування державно-приватного партнерства (с. 96-97), згруповано принципи активізування державно-приватного партнерства в

умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 98-106), ідентифіковано стратегічні та тактичні напрямки активізування державно-приватного партнерства (с. 107-110).

У другому розділі «Аналізування стану державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 117-188) визначено потенційні ризики державно-приватного партнерства (с. 117-119); окреслено напрямки аналізування впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 120-129), подано індикатори оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 129-135), запропоновано інтегровану модель оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 135-137), представлено результати діагностування стану державно-приватного партнерства в Україні (в умовах інвестиційно-інноваційної діяльності) на засадах експертного опитування представників потенційних та існуючих державних партнерів, а також представників бізнес-середовища (с. 137-165), наведено статистичні дані, що характеризують процес активізування державно-приватного партнерства в нашій країні (с. 166-171), представлено результати дослідження державно-приватного партнерства в інших країнах (с. 172-183).

У третьому розділі «Державно-приватне партнерство як чинник розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 189-254) уточнено поняття «державно-приватна привабливість територіального утворення» та «державно-приватний потенціал територіального утворення» (с. 189-197), виокремлено компоненти державного вектору управління державно-приватним партнерством для залучення інвестицій та інновацій (с. 198-201), визначено методи державного управління державно-приватним партнерством з метою залучення інвестицій та інновацій (с. 202-204), представлено модель залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства (с. 204-205), наведено класифікаційні ознаки оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального

утворення у контексті залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства (с. 206-214), конкретизовано складові державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 214-217) та запропоновано показники оцінювання державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 217-220), сформовано рекомендації щодо використання таксономічного методу для комплексного оцінювання державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 220-223), розраховано індикатори оцінювання державно-приватного потенціалу територіальних утворень Львівської області за рівнем їхнього державно-приватного потенціалу (с. 224-229), ідентифіковано ключові етапи реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 230-232), представлено матричну модель позиціонування приватних підприємств на ринку проектів державно-приватного партнерства, охарактеризовано потенційні варіанти матричної моделі позиціонування приватних партнерів на ринку проектів державно-приватного партнерства і ключові управлінські рішення для приватних партнерів за результатами використання матричної моделі їхнього позиціонування на ринку проектів державно-приватного партнерства (с. 232-240), побудовано матричну модель позиціонування ТОВ «Дрог-Буд Україна» на ринку проектів державно-приватного партнерства у сфері будівництва доріг та автострад (с. 241-248).

У четвертому розділі «Розвиток митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства» (с. 255-329) побудовано суб'єктно-функціональну модель комплексну поетапну модель митного обслуговування державно-приватного партнерства за участі іноземного приватного партнера (с. 255-276), представлено авторське тлумачення якості митного обслуговування державно-приватного партнерства (с. 277-292), сформовано ключові індикатори діагностування якості митного обслуговування державно-приватного партнерства (с. 293-300), представлено розроблений автором механізм розвитку митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства (с. 301-310);

визначено ключові принципи державно-приватного партнерства (с. 311-318); запропоновано забезпечувати ефективний розвиток митного обслуговування на засадах процесно-структурованого менеджменту (с. 318-321), запропоновано низку показників в межах діагностування синергійного ефекту державно-приватного партнерства (с. 322-323).

У п'ятому розділі «Економічна ефективність державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 330-396) сформовано ключові позиції оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 330-332), відображено особливості оцінювання ризиків, що впливають на оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 333-345), представлено основні підходи до оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 346), сформовано фінансові методики для оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 347), представлено критерії вибору проектів державно-приватного партнерства (с. 348-354), деталізовано етапи використання теорії ігор для розв'язання завдання визначення структури платежів під час реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 355-363), запропоновано узагальнену послідовність визначення структури платежів під час реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 364-374), виокремлено основні напрямки аналізування ефективності проектів державно-приватного партнерства державним партнером (с. 375-376) та основні групи витрат приватного партнера щодо формування і реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 377-386), наведено формули для розрахунку мінімального розміру доходу приватного партнера від реалізації проекту державно-приватного партнерства (с. 386), очікуваної основної величини доходу приватного партнера від реалізації проекту

державно-приватного партнерства (с. 387-389), максимальної верхньої розрахункової межі доходу приватного партнера від реалізації проекту державно-приватного партнерства (с. 390).

Загалом, дисертаційна робота Комарницької Г.О. включає вступ, п'ять розділів, висновки, список використаних джерел та додатки. Основний зміст роботи викладено на 367 сторінках тексту. Отже, за обсягом, змістом, структурою, логічністю і обґрунтованістю викладення положень дослідження і формулювання висновків дисертаційна робота відповідає вимогам МОН України щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Наукова новизна положень, висновків та результатів дисертаційної роботи

Наукова значимість результатів дисертаційного дослідження Комарницької Г.О. полягає у вирішенні науково-прикладної проблеми розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності. Ознайомлення із результатами наукового дослідження та змістом автореферату дисертаційної роботи дало змогу визначити елементи наукової новизни у сформульованих автором положеннях, серед яких найбільший науковий інтерес становлять такі:

1. Розвинута класифікація проектів державно-приватного партнерства шляхом виокремлення ознак рівня ризиковості та суб'єктного складу партнерів, що разом з іншими ознаками класифікації забезпечує можливості для формування передумов для більш обґрунтованого вибору цих проектів залежно від визначених цілей, завдань та наявних ресурсів (с. 67-75).

2. Вперше розроблена концепція інтенсифікування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності шляхом конкретизування принципів, інструментарію, ресурсів, умов реалізування, напрямків діагностування, суб'єктів й аналітичної

підсистеми на загальнодержавному, регіональному та муніципальному рівнях, що дає змогу спрямовувати усі види робіт щодо активізування на розвиток людського капіталу громади, а також завдяки цьому посилити конкурентоспроможність національної економіки України (с. 93-110).

3. Розвинута автором систематизація принципів активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, що передбачає виокремлення специфічних принципів (інтегрування активізування в загальну систему управління, орієнтації на розвиток людського капіталу, домінування стратегічних аспектів активізування над тактичними, створення умов для розвитку конкуренції у державно-приватному партнерстві, обов'язкової державної участі в активізуванні) (с. 98-106).

4. Удосконалений комплексно-цільовий метод оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність, що передбачає використання трапецієподібних функцій належності низки параметрів такого оцінювання, зокрема: відповідність стратегії територіального утворення, сприяння його інвестиційно-інноваційному розвитку, окупність проекту державно-приватного партнерства, рівень ризику його реалізації, покращення якості надання послуг внаслідок створення (реконструкції, модернізації) об'єкта партнерства до певних нечітких терм-множин, що дає можливість ухвалювати управлінські рішення задля інвестиційно-інноваційного розвитку територіального утворення на засадах ефективнішого застосування моделі державно-приватного партнерства (с. 117-137).

5. Розвинута модель залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства, що поєднує державний і ринковий вектори управління такими процесами, які впливають на державно-партнерський потенціал та державно-партнерську привабливість територіального утворення, забезпечуючи баланс інтересів різних груп стейкхолдерів (с. 189-207).

6. Вперше розроблений метод оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення у контексті залучення інвестицій та інновацій, який передбачає виокремлення складових оцінювання прямого і опосередкованого характеру, що дає змогу сформувати цілий комплекс показників оцінювання такого потенціалу та забезпечити їхнє інтегрування для отримання узагальненої оцінки (с. 207-229).

7. Удосконалена модель позиціонування приватного партнера на ринку проектів державно-приватного партнерства на засадах урахування рівня його потенціалу у цій сфері та наявних темпів зростання ринку такого партнерства, що вирізняється можливістю конкретизування управлінських рішень щодо споживачів, фінансування, внутрішніх процесів і розвитку персоналу під час використання моделі державно-приватного партнерства (с. 229-248).

8. Удосконалена двокомпонентна модель митного обслуговування державно-приватного партнерства за участі іноземного приватного партнера, котра логічно поєднує уніфіковану з нормами чинного законодавства поетапну модель такого обслуговування на засадах урахування різних можливих умов і варіантів його здійснення із суб'єктно-функціональною моделлю з відображенням максимально широкого спектру суб'єктів митного обслуговування та взаємозв'язків між ними (с. 255-276).

9. Розвинутий метод оцінювання якості митного обслуговування державно-приватного партнерства, який вирізняється розробленням комплексної репрезентативної та гармонізованої з європейськими митними нормами індикаторно-критеріальної бази за пріоритетними сферами митного обслуговування, а також кількісно-якісним обґрунтуванням ідентифікаційно-інтерпретаційної шкали, що дає змогу учасникам державно-приватного партнерства діагностувати інтегральний і локальні рівні якості митного обслуговування та ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням ключових інтересів (с. 277-300).

10. Удосконалений механізм розвитку митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства, який, на противагу наявним, ідентифікує пріоритетні напрями та принципи розвитку митного обслуговування, враховує чинники впливу зовнішнього середовища, визначає необхідні ресурси та обґрунтовує одержання синергійного ефекту державно-приватного партнерства на засадах реалізування конкретної функції менеджменту через управління розвитком митного обслуговування (с. 300-324).

11. Вперше розроблений метод визначення структури платежів під час реалізації проектів державно-приватного партнерства, що дає змогу приватним партнерам на основі інструментарію теорії ігор обрати оптимальні для себе абсолютні значення і відносні частки початкового та періодичних платежів у межах таких проектів залежно від готовності йти на ризику щодо результируючих показників об'єкта державно-приватного партнерства (с. 351-375).

12. Розвинуті науково-методичні положення з економічного обґрунтування проектних рішень у сфері державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, які уможливають визначення верхньої та нижньої межі доходу приватного партнера від реалізації проекту партнерства (с. 375-390).

Теоретична та практична цінність результатів дослідження

Положення, висновки та результати дослідження мають теоретичну та прикладну значимість. В дисертаційній роботі Комарницької Г.О. практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні методико-прикладної бази поживлення державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності. Практичною значущістю характеризуються: метод оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення в умовах залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства, метод визначення структури

платежів під час реалізування проектів державно-приватного партнерства, комплексно-цільовий метод оцінювання його впливу на інвестиційно-інноваційну діяльність, модель позиціонування приватного партнера на ринку проектів державно-приватного партнерства. Практично застосовується і модель залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства, а також науково-методичні положення з економічного обґрунтування проектних рішень у цій сфері.

Рекомендації автора та результати наукових досліджень були використані: Давидівською сільською радою об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області (довідка №2446 від 15.10.2019 р.), Жовківською районною радою (довідка №01-24/287 від 18.10.2019 р.), Турківською районною радою (довідка №522/05-04 від 11.10.2019 р.), Львівською обласною державною адміністрацією (довідка №5/18-6533/0/2-19-1 від 16.10.2019 р.), Львівською обласною радою (довідка №01-вих-90 від 15.10.2019 р.), Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (довідка №04-17/24-215 від 01.11.2019 р.), Комітетом Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (довідка №04-20/16-379 (211749) від 11.11.2019 р.), Ключові положення дисертаційної роботи впроваджені у діяльності низки вітчизняних суб'єктів господарювання, зокрема, у ТзОВ «Медфарм» (довідка №69 від 21.11.2018 р.), ПП «Фірма «Будремсервіс» (довідка №47 від 04.11.2019 р.), ТзОВ «Аптека Довіри» (довідка №13 від 12.06.2018 р.), ТзОВ «Гарант-Львів» (довідка №39 від 05.03.2019 р.), ТзОВ «Будінвест» (довідка №59-18 від 11.12.2018 р.), ТзОВ «Лідер-Захід» (довідка №112 від 16.10.2018 р.), що засвідчує їхній прикладний характер.

Теоретико-методологічні та методико-прикладні положення дисертаційної роботи впроваджені у навчальний процес Львівського національного університету імені Івана Франка, зокрема, застосовуються під час викладання дисциплін «Теорія та практика публічного управління» і «Система органів державної влади та місцевого самоврядування України»

(для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціалізації «Публічне адміністрування та управління бізнесом») (довідка №3745-Н від 10.10.2019 р.) та ПВНЗ «Львівський університет бізнесу та права» і застосовуються під час викладання дисциплін «Економіка та управління підприємствами», «Математичні моделі, методи та інформаційні технології в економіці», «Менеджмент» і «Маркетинг», а також під час написання кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів (довідка № 36 від 13.02.2019 р.).

Повнота викладу в опублікованих працях основних положень, висновків і результатів дослідження

Теоретико-методологічні положення, висновки та методико-практичні рекомендації дисертаційної роботи, що містять визначені елементи наукової новизни, повною мірою знайшли відображення у 40 наукових працях, зокрема: три монографії, з яких одна - одноосібна), 23 статті у наукових фахових виданнях України, з яких 19 праць опубліковано у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах, 14 тез і матеріалів доповідей за результатами участі у конференціях.

Загальний обсяг публікацій - 26,41 друк, арк., з яких 19,38 друк. арк. належать особисто автору.

Кількість, обсяг і якість друкованих праць підтверджують, що дисертаційна робота пройшла достатню публічну апробацію і надає їх авторові Комарницькій Г.О. право публічного захисту дисертаційної роботи.

Зауваження та дискусійні положення дисертаційної роботи

Позитивно оцінюючи наукові результати дисертаційної роботи Комарницької Г.О., вважаємо за доцільне звернути увагу на наявність певних дискусійних положень, які можуть бути предметом обговорення під час публічного захисту.

1. У примітці до рис. 1 «Класифікація видів проектів державно-

приватного партнерства» (с. 74) зазначено «сформовано автором». Водночас два блоки вищеозначеного рисунку («за ознаками суб'єктного складу партнерів» та «за рівнем ризикованості») виділено пунктирною лінією, якою позначені «ознаки та види проектів державно-приватного партнерства, запропоновані автором». Якщо ж інші підходи до наведеної класифікації не належать автору, слід було навести відповідні посилання на джерела інформації. Тут же, класифікацію видів ДПП за ознакою «за механізмами взаємодії державного і приватного партнерів» слід було перекласти на українську мову.

2. На рис. 1.3 «Напрямки впливу інноваційної складової на суб'єктів державно-приватного партнерства» (с.80) такий вплив позначений двосторонньою стрілкою як взаємний, а це не завжди так. Зокрема, у випадку дії чинника «ринкова спрямованість інновацій у проектах державно-приватного партнерства» такий вплив здійснюється від приватного партнера до державного. І навпаки: фактор «забезпечення охорони прав інтелектуальної власності впливає у напрямку від держави до приватного бізнесу.

3. На с. 83 у третьому абзаці дисертант стверджує, що «згідно результатів досліджень інвестиції в межах державно-приватного партнерства мають більший рівень ефективності, ніж за умови реалізації проектів виключно державним партнером». Це не зовсім коректне твердження, оскільки на вибір форми реалізації інвестиційного проекту впливають багато чинників і тому вибір не завжди робиться на користь ДПП. Окрім того є багато прикладів, коли проекти державно-приватного партнерства виявлялися неефективними для держави і через це згорталися.

4. Характеризуючи комплексно-цільовий метод оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 117-137), перелік напрямків аналізування такого впливу (рис. 2.1) варто було б доповнити напрямком відповідності успішним міжнародним практикам, що важливо в умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів.

5. У роботі не розглядаються питання критеріїв прийняття рішення щодо використання державно-приватного партнерства взагалі як механізму реалізації інфраструктурних проектів та пов'язаних з цим показників, серед яких: «цінність за гроші» – базовий індикатор ефективності ДПП, який характеризує додану вартість, яка створюється в результаті залучення приватних інвестицій до реалізації державних інвестиційних проектів; «компаратор державного сектору» - своєрідний «шаблон», розроблений державою, з яким порівнюється подана проектна пропозиція.

6. На рис. 3.1 «Складові формування державно-партнерської привабливості територіального утворення» (с. 197) автор надто спрощено підходить до складових формування державно-партнерської привабливості, беручи до уваги тільки державно-партнерський потенціал та державно-партнерський ризик, не враховуючи при цьому дію інших чинників.

7. У таблицях 3.1 «Складові державно-партнерського потенціалу територіального утворення» (с. 215) та 3.2 «Показники оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення» (с. 217) надто часто вживається термін «складова», що є зайвим, оскільки досить того, що він наведений у назві відповідних колонок.

8. Помилка на рис. 3.7 «Матрична модель позиціонування приватних партнерів на ринку проектів державно-приватного партнерства» (с. 233): вертикальна вісь «Середній темп зростання ринку державно-приватного партнерства (Т), %» зображена зі стрілками в обидві сторони, а згідно з поясненнями до рисунку вона повинна бути спрямована вгору.

9. Розвинуті науково-методичні положення з економічного обґрунтування проектних рішень у сфері державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 375-390) були б більш практично значущими, якщо б автор обґрунтував найбільш доцільні методи визначення прибутку на активи в межах проектів такого партнерства (с. 389).

Загалом, зазначені зауваження не знижують теоретичного і

практичного значення проведеного дослідження та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальний висновок щодо дисертаційної роботи та її відповідності вимогам до дисертацій на здобутій наукового ступеня доктора наук

Дисертаційна робота Комарницької Ганни Омелянівни є цілісною, завершеною, самостійно виконаною, кваліфікованою науковою працею. За результатами проведених здобувачем досліджень отримані нові науково обґрунтовані результати щодо розробки концептуальних, теоретико-методологічних та прикладних положень розвитку державно-приватного партнерства в умовах поживлення інвестиційно-інноваційної діяльності.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті та поставленим завданням, які повністю вирішені у процесі дослідження. Основні положення дисертації, які виносяться на захист, характеризуються науковою новизною, а текст роботи загалом - логічністю та науковим стилем викладення матеріалу. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам. Напрямок дисертаційного дослідження відповідає профілю спеціалізованої вченої ради та паспорту спеціальності 08.00.03 - економіка та управління національним господарством.

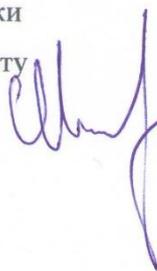
Автореферат є ідентичним за змістом та висвітлює основні положення дисертації. Наукові положення, що виносяться на захист, повністю відображені у публікаціях здобувача наукового ступеня доктора наук. Опубліковані за темою дисертації праці відповідають актуальним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Таким чином, на підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що дисертація на тему «Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» за змістом і оформленням відповідає вимогам, що висуваються до докторських дисертацій, зокрема, пп. 9, 10, 12 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 567 від

24 липня 2013 р. (зі змінами та доповненнями), а її автор – Комарницька Ганна Омелянівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 - економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки
Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича

 Шилепницький П.І.

